

25 Ιουνίου 2017

Γνωρίστε τα χελιδόνια (Ιωάννα Κοντοζήση, Υπεύθυνη Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Ελληνικής Ορνιθολογικής Εταιρίας)

/ [Πεμπουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Είναι όλα τα χελιδόνια ίδια;

ΟΧΙ! Στην Ελλάδα συναντάμε 5 διαφορετικά είδη χελιδονιών:

Τι τρώνε;

Μικρά έντομα όπως κουνούπια και μύγες! Μάλιστα, οι γονείς για να ταΐσουν τα μικρά τους, ετοιμάζουν σβόλους που ο καθένας αποτελείται από περισσότερα από 50 έντομα!

Από που έρχονται;

Τα χελιδόνια διανύουν περίπου 10.000 χλμ για να έρθουν σε μας. Ξεκινούν από την Αφρική (νότια της Σαχάρας) σε μεγάλα σμήνη για να φτάσουν εδώ την άνοιξη;. Το ίδιο μεγάλο ταξίδι κάνουν και το φθινόπωρο, όταν φεύγουν από την Ελλάδα. Συνολικά δηλαδή μπορεί να ταξιδεψουν περίπου 20.000 χλμ για να έρθουν εδώ και να επιστρέψουν στην Αφρική!

Φωλιές

Τα 4 από τα 5 είδη φτιάχνουν τη φωλιά τους από πηλό (λάσπη) ενώ μόνο το ένα (το οχθοχελιδόνο) ανοίγει τρύπες στο έδαφος συνήθως εκεί που υπάρχει νερό. Μαζεύουν μικρά κομμάτια λάσπης από κάποιο κοντινό σημείο και τους μεταφέρουν εκεί που θέλουν να χτίσουν τη φωλιά τους. Χρειάζονται 700 – 1500 σβόλους για

την κάθε φωλιά. Το «χτίσιμο» μπορεί να κρατήσει από 3 έως 16 ημέρες!!!

Μα καλά, δεν κουράζονται;!

Το μεγάλο ταξίδι των χελιδονιών διαρκεί αρκετές εβδομάδες. Πριν ξεκινήσουν από την Αφρική, πρέπει να είναι γεμάτα ενέργεια, δηλαδή να έχουν φάει πολλά πλούσια μυγογεύματα! Εξάλλου, ένα τέτοιο ταξίδι απαιτεί αρκετές στάσεις για ξεκούραση, νερό και φαγητό.

Ποιους κινδύνους αντιμετωπίζουν στο ταξίδι τους;

Διάσχιση της θάλασσας. Ξεκινούν λοιπόν για το μακρύ ταξίδι τους. Δυστυχώς, πρέπει να διανύσουν το Αιγαίο, δηλαδή μια μεγάλη απόσταση που καλύπτεται κυρίως από θάλασσα. Τα χελιδόνια χρειάζονται αρκετή ενέργεια για να διασχίσουν τη θάλασσα, διότι αν κουραστούν και δε βρίσκεται κάποιο νησάκι κοντά τους να ξεκουραστούν θα πέσουν στη θάλασσα και θα πνιγούν.

Μέσα σ'αυτή τη τεράστια απόσταση που διανύουν τα χελιδόνια κάθε χρόνο αντιμετωπίζουν προβλήματα που κάνουν το ταξίδι τους πιο δύσκολο.

Σκεφτείτε ότι πρέπει να έρθουν αντιμέτωπα με αρπακτικά πουλιά, καταιγίδες και δυνατούς ανέμους. Πρέπει να διασχίσουν τεράστιες ερήμους όπως τη Σαχάρα και απέραντες θάλασσες όπως το Αιγαίο. Η λίστα με τις δυσκολίες δε σταματά όμως εδώ, πολλά από τα μέρη που θα μπορούσαν να ξεκουραστούν έχουν καταστραφεί ή ρυπανθεί με αποτέλεσμα πολλά από τα χελιδόνια να μη τα καταφέρουν, αλλά ακόμη και αυτά που φτάνουν στο προορισμό τους συναντούν όλο και λιγότερα μέρη που θα μπορούσαν να φωλιάσουν.

Ποια είναι η σχέση του ανθρώπου με τα χελιδόνια;

Από παλιά οι άνθρωποι είχαν συνδυάσει την άφιξη των χελιδονιών με την άνοιξη. Αυτό και μόνο θα αρκούσε για να καταλάβουμε γιατί τα χελιδόνια είναι τόσο αγαπητά στους ανθρώπους. Δεν είναι όμως μόνο αυτό... Κάντε έναν απλό υπολογισμό: ένα μικρό χελιδόνι σε μια μπουκιά τρώει παραπάνω από 50 κουνούπια και μύγες! Φανταστείτε πόσα έντομα τρώει μια χελιδονοοικογένεια με 3 – 6 μικρά σε μία ολόκληρη ημέρα!!! Τι θα γινόταν αν δεν ερχόντουσαν τα χελιδόνια μια χρονιά;;

Τι μπορούμε να κάνουμε λοιπόν εμείς γι' αυτά;

- Φτιάχνουμε και τοποθετούμε ταΐστρες και ποτίστρες
- Προσέχουμε και δε ρυπαίνουμε τους ανοιχτούς χώρους που επισκεπτόμαστε
- Οργανώνουμε εθελοντικές δράσεις καθαρισμού των κοντινών μας πάρκων

- Φτιάχνουμε φωλιές και τις τοποθετούμε σε σημεία όπου οι άνθρωποι δεν έχουν εύκολη πρόσβαση
- Προσπαθούμε να κάνουμε την αυλή του σπιτιού μας όσο γίνεται πιο φιλόξενη για τα μικρά πουλιά

Πηγή: Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρία (www.ornithologiki.gr)